

اجرای برنامه طراحی شده مدیریت مراقبت پرستاری در بخش مراقبت ویژه جراحی قلب باز

- **ناهِید برخورداری** / کارشناسی ارشد مدیریت پرستاری، مسئول شیفت بخش‌های ویژه بیمارستان مسیح دانشوری، تهران، ایران
- **ربابه معماریان** / استادیار پرستاری، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس تهران، ایران
- **حسن ناوی‌پور** / استادیار پرستاری، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس تهران، ایران

مشخصات محیط وقوع تجربه: بیمارستان مسیح دانشوری (فوق تخصصی)، دارای ۲۹۳ تخت و ۳۰۰۰ نفر نیروی انسانی
- رده‌های نیروی انسانی: پزشکان در رده‌های مختلف، پرستاران در رده‌های مختلف، نیروهای ستادی، نیروهای پاراکلینیک
- مدت اجرای اعتباربخشی: این تغییر در قالب پایان نامه کارشناسی ارشد به مدت ۶ ماه اجرا شد

شرح نیاز به تغییر تشخیص داده شده (توصیف وضعیت موجود مشکل‌دار): به علت ماهیت آموزشی بیمارستان، پرستاران جدیدالورود نیز در این بخش به کار گرفته می‌شوند تدوین یک برنامه مراقبتی مدون براساس فرآیند پرستاری و سیستم ثیتی مشکل مدار براساس فرم SOAPIE ضروری به نظر رسید.

هدف تغییر: کارمراقبت بیماران براساس فرآیند پرستاری وثبت مشکل مدار

مراحل اجرای برنامه به تفکیک

- آیا پرسنل را آموزش دادید؟ کدام گروه‌ها؟ چگونه؟ بله، پس از جلسه توجیهی با مدیران پرستاری، پرستاران بالینی تحت آموزش قرار گرفتند. بدین ترتیب که از هر شیفت، یک نفر به عنوان ناظر بالینی در نظر گرفته شد که دارای تجربه کافی بود و آموزش داده شد در دوجلسه آموزشی سپس کلیه پرستاران مورد آموزش کار تکنیکی و کار براساس مدیریت مراقبت، case management & care management قرار گرفتند.

- آیا دستورالعمل خاصی برای تغییر نیاز داشتید؟ بله. دستورالعمل وزارت بهداشت مبنی بر مراقبت براساس سیستم SOAPIE ثبت مشکل مدار.

- آیا نحوه ارتباط رسمی شما/ واحد پرستاری با سایر واحدهای بیمارستان تغییر نمود؟ تغییری بله، ارتباط رسمی تر شد ودقت کار بالا رفت به طوریکه پزشکان وپاراکلینیک وخدمات وسایر واحدهای مربوط با دقت واعتماد بیشتری کار کردند.

- آیا نیاز به هماهنگی با سایر واحدهای بیمارستان بوده است؟ بله با تمامی کادر هماهنگی با دفتر پرستاری، حضور غیاب، آزمایشگاه، تصویر برداری، واحد آمار، خدمات

- نحوه نظارت و کنترل شما/ واحد پرستاری درخصوص برنامه تغییر چگونه بود؟ نظارت و کنترل توسط چک لیست در تمام شیفت‌های کاری به مدت دو هفته همراه با کار عملی توسط بنده وپرستاران ناظر بالینی انجام شد.

- نحوه ارزشیابی نهایی برنامه تغییر خود را شرح دهید. ارزشیابی به صورت فرآیندی در تمام مدت ۲ ماه اجرای برنامه برای پیشرفت برنامه ویی بردن به مشکلات اجرای برنامه انجام شد ودر پایان برنامه به صورت برآیندی انجام شد وچون بایستی در قالب پایان نامه ارائه می‌شد نتایج چک لیست همودینامیک ورضایتمندی بیماران به تعداد نمونه با نرم افزار

SPSS اندازه‌گیری و تحلیل شد.

- برای تداوم و تثبیت تغییر در سیستم پرستاری چگونه عمل کردید؟ شیوه کار براساس برنامه متداول شد و پرستاران ثبت مشکل مدار را فراگرفته و انجام دادند، با هماهنگی سوپر وایزر آموزشی و ارائه نتیجه کار به دفتر پرستاری و مدیران ارشد، شیوه ثبت مشکل مدار اجرا شد.
- مشکلات پیش آمده در حین اجرا چه بودند؟ اجرای برنامه مدیریت مراقبت پرستاری برای پرستاران کم تجربه سخت بود که نیازمند آموزش و توجیه و کنترل نظارت زیادی بودند. با توجه به ماهیت بخش و حجم کار بالا و ریسک بالای بیماران، ایجاد ساعت آموزشی با مشکلاتی همراه بود که پرستاران هر شیفت دو گروه شدند یک گروه در بخش و مراقب بیماران و یک گروه در اتاق آموزش، همچنین تغییر در برنامه‌های روتین و پذیرش آن برای مدیران پرستاری و پزشکان زمانبر بود که با صرف حوصله و زمان لازم توجیه شدند.

نتایج برنامه تغییر:

- پرستاران براساس اصول برنامه طراحی شده مدیریت مراقبت کار کردند.
- سیستم ثبت مشکل مدار متداول شد و ثبت پرستاری اعتبار علمی پیدا کرد.
- اعتماد پزشکان و سایر اعضای تیم درمان به کار علمی پرستاران بیشتر شد.
- وضعیت همودینامیک بیماران نسبت به قبل از اجرای برنامه دارای ثبات بیشتری شد و بهتر شد.
- رضایتمندی بیمار نسبت به قبل از اجرای برنامه به علت دقت و تبحر پرستاران بیشتر شد.
- بیمارستان مسیح دانشوری دارای رتبه یک اعتباربخشی وزارت بهداشت است.

مشکلات حل نشده و جدید رخ داده در پی ایجاد تغییر: به علت ورود نیروهای جدید به این بخش وجود کسی که پیگیر تداوم اجرای برنامه باشد ضروری است که تا به حال میسر نشده و اجرای مداوم آن نیازمند حمایت دفتر پرستاری و مدیران است.

درس‌های آموخته شده: ایجاد تغییر در پی کشف مشکل در یک محیط نیازمند فکر نوآورانه و پشتکار فرد نوآور در اثبات توانایی ایجاد تغییر و مقابله با موانع موجود و غلبه بر مقاومت سیستم‌های مربوط است که با رفع موانع و جلب حمایت سیستم‌های پشتیبانی میسر است و نتایج رضایت بخشی به همراه دارد که کارآیی سیستم را به طرز شگفت انگیزی بالا می برد.